

SAKSOŃSKI SZLAK PAROWOZÓW

SAKSONIA. KRAJ NA MIARĘ ŚWIATOWĄ.

Kolej wąskotorowa Löbnitzgrundbahn © Michael Sperl

SERDECZNIE PAŃSTWA WITAMY!
Broszura SAKSONSKIEGO SZLAKU PAROWOZÓW

Żytauska Kolej Wąskotorowa © www.erik-gross.net

Podróże kolejowe – cofnijmy się w czasie ...	2
Mapa ze wszystkimi stacjami SAKSONSKIEGO SZLAKU PAROWOZÓW	4
Region Lipsk	6
Kolej wąskotorowa Döllnitzbahn Oschatz – Mügeln – Glossen/Kemmlitz	8
Kolejki parkowe na terenie Saksonii	9
Region Drezno – Region Nadłabski, Wschodnie Rudawy i Szwajcaria Saksońska	10
Kolej wąskotorowa Löbnitzgrundbahn Radebeul Ost – Moritzburg – Radeburg	13
Muzeum Publicznej Komunikacji Drezno, Koleje linowe oraz parowce kołowe	14
Kolej wąskotorowa Weißeritztalbahn Freital-Hainsberg – Dippoldiswalde – Kurort Kipsdorf	17
Region Górne Łużyce	18
Żytauska Kolej Wąskotorowa do kurortów Oybin i Jonsdorf	21
Wzdłuż Saksońskiego Szlaku Parowozów po Górnych Łużycach	22
Leśna Kolejka Muskau Weisswasser – Bad Muskau/Kromlau	23
Regiony Chemnitz, Rudawy i Vogtland	24
Kolej wąskotorowa Preßnitztalbahn Steinbach – Jöhstadt	27
Kolej wąskotorowa Fichtelbergbahn Cranzahl – Lázne Oberwiesenthal	28
Przeżycia kolejowe w Zachodnich Rudawach i Vogtland	29
Przeżycia kolejowe w miniaturze	30
Touroperatorzy, Partnerzy medialni i ideowi SAKSONSKIEGO SZLAKU PAROWOZÓW	31
Stopka redakcyjna	32

Nasi Premium- i pieciogwzdzdowi Partnerzy:

COFAĆ SIĘ W CZASIE I PRZEŻYWAĆ KLIMAT KOLEI PAROWEJ ...

SAKSOŃSKI SZLAK PAROWOZÓW

Saksońskie Muzeum Kolejnictwa © Falko Schubert

Serdecznie Państwa witamy w Saksonii krainie parowozów!

Położona na wschodniej rubieży Niemiec Saksonia słynie z różnorodnej kultury, imponujących zabytków oraz miast jak Lipsk, Drezno i Chemnitz. Jednak Saksonia także jest symbolem bogatego dziedzictwa przemysłowego i ducha wynalazczego. Szczególnym atutem Saksonii są koleje oraz tradycja jego kolejnictwa. W roku 1839 uroczyste otwarcie między Dreznem i Lipskiem została pierwsza w Niemczech dalekobieżna linia kolejowa - w latach następnych na terenie całej Saksonii sukcesywnie powstawała gęsta sieć szlaków żelaznych. Od roku 1881 zaczynają licznie powstawać koleje wąskotorowe na prześwicie toru 750 mm. Kilku tych nostalgicznych kolejek przetrwało do naszych czasów i zaprasza Państwa na historyczną podróż, by pod parą przenieść się do epoki naszych dziadków i pradiadków. SAKSOŃSKI SZLAK PAROWOZÓW łączy wszystkie te kolejki z licznymi atrakcjami turystycznymi. Żaden inny region w Niemczech nie posiada takiego bogatego i żywego dziedzictwa historycznych kolei w kształcie pięciu planowo kursujących kolei wąskotorowych, trzech linii muzealnych

(także kursujących pod parą) oraz licznych muzeów i zabytków z ponad 180-lat historii. Zapraszamy Państwa do przeniesienia się w świat historycznej kolei z minionych epok. Na Saksońskich Kolejach Wąskotorowych Państwo podróżują historycznym taborem z przełomu wieku 19./20. w. Pociąg, który widzimy na zdjęciu, został odwzorowany od samych podstaw według oryginału jako wspólny projekt partnerów Saksońskiego Szlaku Parowozów. Skład ten regularnie kursuje z okazji nadzwyczajnych i specjalnych imprez. Atutem kolei wąskotorowych jak Löbnitzgrundbahn, Weißeritztalbahn, Fichtelbergbahn oraz Żytawska Kolejka przede wszystkim jest codzienny ruch parowozów; wystarczy jedna przejażdżka takim pociągiem – już zapominamy o hektycznym pośpiechu codziennych spraw, więc cieszymy się przeżyciem, jakim jest podróż zabytkową koleją parową. W Saksonii paruje się nie tylko na torach, bowiem po Łabie płynie najstarsza i największa na świecie flota parowców kołowych: rejsy startują z Drezna pod prąd w stronę Szwajcarii Saksońskiej, a także z prądem w stronę Miśni. Zapraszamy i Państwa na urokliwą przejażdżkę, by odkrywać i poczuć klimat kolei parowej! Cieszymy się na Państwa wizytę!

Kolej wąskotorowa Preßnitztalbahn / 1 K pociąg pasażerski © Christian Sacher

MAPA I LEGENDA

Stacje SAKSOŃSKI SZLAK PAROWOZÓW

Region Lipsk (str. 1 - 10)

- 1 Muzeum Kolejnictwa Leipzig-Plagwitz
- 2 Kolejka Parkowa Auensee, Lipsk
- 3 Lipsk Dworzec Główny
- 4 Dworzec Regis-Breitingen (Kolej węglowo-kopalniana)
- 5 Dworzec Wermsdorf
- 6 Dworzec Glossen
- 7 Dworzec Kemmlitz
- 8 Dworzec Mügeln
- 9 Przystanek kolejowy Schweta gościniec
- 10 Biuro klienta na Dworcu Oschatz oraz Oschatz Południe

Region Drezno – Region Nadłabski (str. 11 - 23, 44 - 47)

- 11 Muzealna Stacja Kolejowa Löthain
- 12 Dworzec Radeburg
- 13 Dworzec Moritzburg
- 14 Dworzec Radebeul Wschód
- 15 Karczma Pod Dworcem, Ottendorf-Okrilla
- 16 Muzeum tramwajów Drezno
- 17 Koleje linowe Drezno
- 18 Muzeum kolejnictwa Drezno Stare Miasto
- 19 Brzeg tarasowy Drezno (Terrassenufer)/ Saksońska Flota Parowców kołowych
- 20 Muzeum Transportu w Dreźnie
- 21 Drezdeńska Kolejka Parkowa
- 22 Dworzec Drezno Gittersee/Windbergbahn

23 Dworzec Freital-Hainsberg

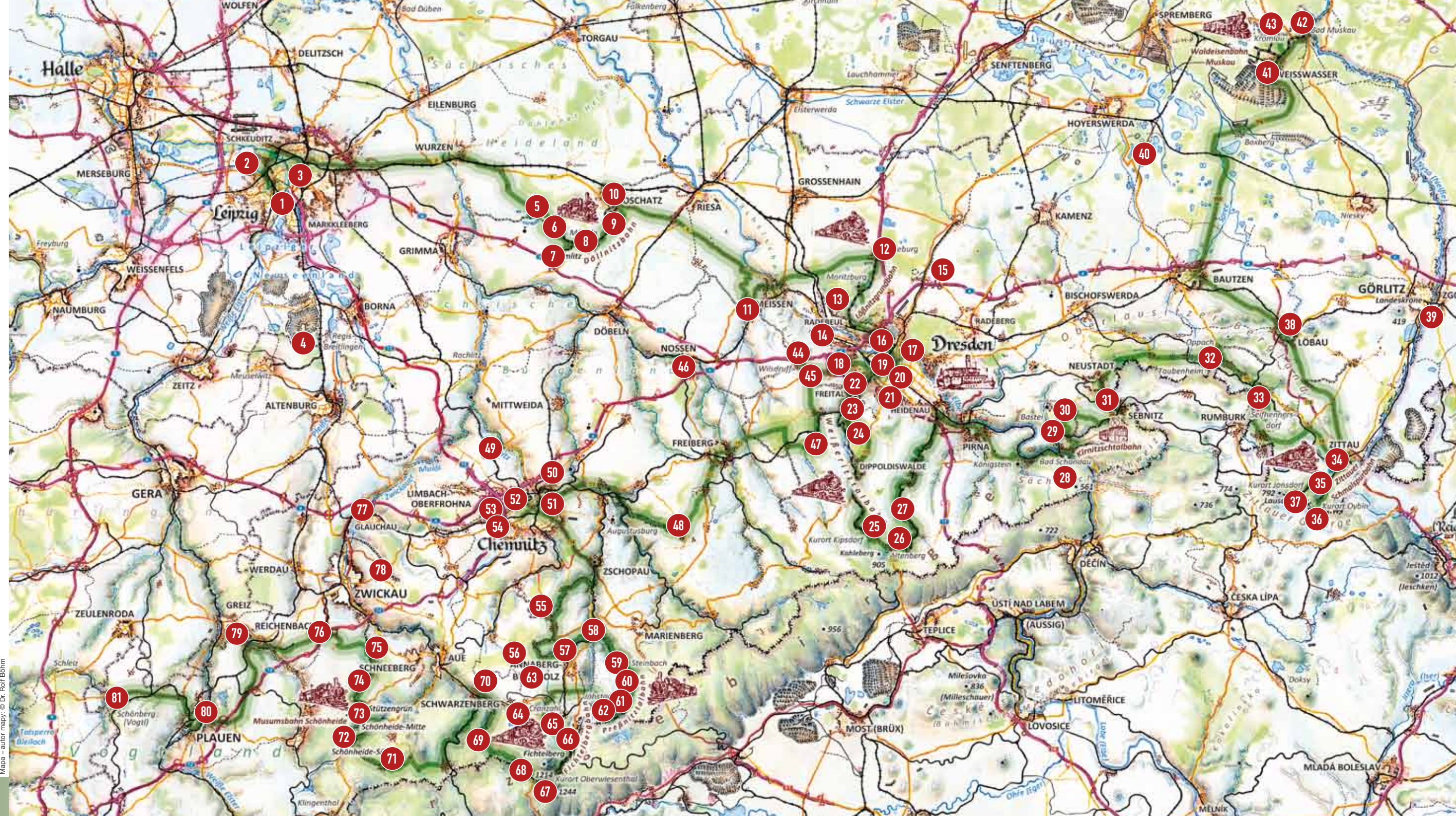
Wschodnie Rudawy i Szwajcaria Saksońska (str. 24 - 31)

- 24 Dworzec Rabenau
- 25 Dworzec Kurort Kipsdorf
- 26 Dworzec Altenberg
- 27 Dworzec Bärenstein
- 28 Kirnitzschtalbahn/Bad Schandau
- 29 Dworzec Goßdorf-Kohlmühle
- 30 Dworzec Lohsdorf
- 31 Tillig Modelarstwo Kolejowe/ Galeria Makiet Kolejowych

Region Górne Łużyce (str. 32 - 43)

- 32 Makiet kolejowa do zwiedzania „Klimperch“ Oppach/Taubenheim
- 33 Muzeum Kolejnictwa Seifhennersdorf
- 34 Dworzec Zittau
- 35 Dworzec Bertsdorf
- 36 Dworzec Kurort Jonsdorf
- 37 Dworzec Kurort Oybin
- 38 Muzeum Kolejnictwa parowozowni Löbau
- 39 Kolejka parkowa Görlitz
- 40 Muzeum Przemysłu i Fabryka Energii Knappenrode
- 41 Dworzec Weißwasser / Część środkowa
- 42 Dworzec Bad Muskau
- 43 Dworzec Kromlau
- 44 Dworzec Wilsdruff
- 45 Przystanek Kolejowy Wilsdruff

- 46 Węzeł kolejowy Nossen
- 47 Dworzec Edle Krone
- Region Chemnitz, Rudawy i Vogtland (str. 48-81)
- 48 Dworzec Eppendorf
- 49 Dworzec muzealny Markersdorf-Taucha
- 50 Saksońskie Muzeum Kolejnictwa Chemnitz-Hilbersdorf
- 51 Muzeum Techniki – linowa nastawnia do dzielenia składów towarowych Chemnitz-Hilbersdorf
- 52 Kolejka parkowa Chemnitz
- 53 Saksońskie Muzeum Przemysłu Chemnitz
- 54 Muzeum tramwajów Chemnitz
- 55 Dworzec Oberherold
- 56 Dworzec Geyer
- 57 Kraina Makiet Kolejowych w Rudawach, Schönfeld-Wiesa
- 58 Dworzec Wolkenstein
- 59 Dworzec Steinbach
- 60 Dworzec Schmalzgrube
- 61 Dworzec Schlössel
- 62 Dworzec Jöhstadt
- 63 Dworzec Schlettau
- 64 Saksońska Muzealna Stacja Kolejowa Walthersdorf
- 65 Dworzec Cranzahl
- 66 Dworzec Neudorf „Zum Wehrichkarzl“
- 67 Dworzec Kurort Oberwiesenthal
- 68 Muzeum Kolei Wąskotorowych Rittersgrün
- 69 Muzeum Kolejnictwa Schwarzenberg
- 70 Dworzec Carlsfeld
- 71 Dworzec Schönheide Południe
- 72 Dworzec Schönheide Centrum
- 73 Dworzec Rothenkirchen
- 74 Dworzec Kirchberg
- 75 Dworzec Oberheinsdorf
- 76 Fichtelberg- Kolej linowa
- 77 Parowozownia Glauchau
- 78 Przystanek Kolejowy Niedermülsen
- 79 Göltzschtalbrücke Netzschkau
- 80 Kolejka Parkowa Syratel / Plauen
- 81 Dworzec Schönberg / Wisentatalbahn

Z CENTRUM TARGÓW NA WIEŚ MIĘDZY RZEKĄ ŁABĄ I MULDE ...
Region Lipsk

Lipsk © LTM/Michael Bäder

Zamek Hubertusburg w miejscowości Wernsdorf © LTM/Andreas Schmidt

Wiatrak Ballendorf © Michael Sperl

Wyspa kultury na jeziorze Stormthal-See © Bernd Görne

Beucha kościół górski © Frank Schmidt

Miasto Lipsk to stare i czcigodne centrum targów, handlu oraz komunikacji; warto zawitać tu przez cały rok! Życie kulturalny, w tym szczególnie muzyka sakralna oraz jego zabytki tworzą niepowtarzalny klimat tego miasta, które jest jednym z najważniejszych węzłów komunikacji w całych Niemczech. W samym sercu tego centrum handlu i targów zaczyna się nasza podróż do turystycznych atrakcji i przeżyć wzdłuż Saksońskiego Szlaku Parowozów. Ważnym zabytkiem dla miłośników kolei to nie tylko największy dworzec czołowy w Europie, lecz i także kolejka parkowa nad jeziorem Auensee oraz klub kolejowy działający wokół historycznego Dworca Bawarskiego. W okolicach miasta powstał w ubiegłych latach od podstaw krajobraz wypoczynkowy z jeziorami, które zaprasza nas do spędzania wolnego

czasu w rozmaity i ciekawy sposób. Wąchlarz ofert naprawdę szeroko jest pojęty i dostosowany do potrzeb każdego. Miasto Lipsk położony jest pośrodku licznych zamków i rozległych wrzosowisk. W samym ich sercu znajduje się kompleks leśny Wernsdorfer Wald.

Partnerzy Saksońskiego Szlaku Parowozów

Przygody z parowozem

Eisenbahnmuseum Leipzig / Muzeum Kolejnictwa Lipsk

www.dampfbahnmuseum.de

Parkeisenbahn Auensee, Leipzig / Kolej Parkowa Auensee Lipsk

www.parkeisenbahn-auensee-leipzig.de

SVT Görlitz gGmbH, Leipzig / Szybkobieźny wagon motorowy serii SVT Görlitz

www.svt-goerlitz.de/pl

Verein Kohlebahnen e.V., Meuselwitz / Stowarzyszenie kolei górniczej Meuselwitz

www.kohlebahnen.de

Döllnitzbahn GmbH, Mügeln / Kolej wąskotorowa Döllnitzbahn

www.doellnitzbahn.de

Förderverein „Wilder Robert“ e.V., Mügeln / Stowarzyszenie wspierające „Wilder Robert“

www.wilder-robert.de

IG Traditionsloks 583047 e.V., Glauchau / Stowarzyszenie Tradycyjny parowóz 58 3047 Glauchau

www.dampflok-glauchau.de

Ze średniowiecznego miasta Oschatz - miasto pięknie odrestaurowanych kamienic i zaułków – wyrusza w drogę kolej wąskotorowa Döllnitzbahn do miejscowości Mügeln oraz Glossen.

Odkrywać region

Leipzig Tourismus und Marketing GmbH / Lipsk Turystyka i Marketing Sp.

languages.leipzig.travel/pl

Mitteldeutscher Verkehrsverbund GmbH / Środkowoniemiecki Związek Komunikacji

www.mdv.de

Messe modell-hobby-spiel, Leipzig / Targi Modell-hobby- spiel, Lipsk

www.modell-hobby-spiel.de

Große Kreisstadt Oschatz / Duże miasto powiatowe Oschatz

www.oschatz-erleben.de

O-Schatz-Park, Oschatz / O-Park- Oschatz

www.lebenshilfe-oschatz.de

Gemeinde Naundorf / Gmina Naundorf

www.naundorf-sachsen.de

Stadtverwaltung Mügeln / Urząd Miasta Mügeln

www.stadt-muegeln.de

Geopark Porphyrland, Grimma / Park Geologiczny Porphyrland Grimma

www.geopark-porphyrland.de

Nocować i cieszyć się przyjemnym

TBE – Traditionsgaststätte Engelsdorf / Tradycyjna restauracja kolejowa Engelsdorf

www.tbe-engelsdorf.de

Pension am Park, Oschatz / Penjonat koło Parku Miejskiego

www.lebenshilfe-oschatz.de

Pociąg Muzeum Kolejnictwa Lipsk © Christian Sacher

© Christian Sacher

© DBG/Sven Geist

© Michael Spertl

© Christian Sacher

KOLEJ Z TRADYCJĄ, KTÓRA PATRZY W PRZYSZŁOŚĆ ...

Kolejka wąskotorowa Döllnitzbahn Oschatz – Mügeln –Glossen/Kemmlitz

Kolej wąskotorową Döllnitzbahn – żartobliwie nazywana także „Dzikim Robertem“ – wlicza się do najbardziej lubianych atrakcji turystycznych na północy Saksonii. Jego świstem i stukaniem przykuwa uwagę nie tylko dzieci, ale i także podbija serca dorosłych. Nazwa „Dziki Robert” według ustnego przekazu się wywodzi od maszynisty, który pracował na kolejce w pierwszych latach; widocznie słynął z dość dynamicznej jazdy. Technicznie centralnym miejscem kolejki jest stacja Mügeln; była jedną z największych stacji wąskotorowych w całych Niemczech. Stąd rozpościerała się rozległa ongiś bardzo sieć, która w latach jej świetności sięgała aż 91,7 km. Historia tutejszej sieci zaczyna się w roku 1884, kiedy kolej służyła przede wszystkim przewozowi buraków cukrowych, a z biegiem lat krok po kroku sukce-

sywnie była rozbudowywana. Po tej sieci do naszych dni ocalało tylko ok. 20 km. W ruchu codziennym obsługiwane są odcinki z miasta Oschatz do Mügeln i Glossen; w święta zaś organizuje się także pociągi specjalne po bocznych liniach do Nebitzschen i Kemmlitz. Punktem wyjścia kolejki jest Oschatz, który położony jest na głównym szlaku kolejowym w połowie drogi między Dreznem i Lipskiem. Trasa kolejki wiedzie naokoło średniowiecznego centrum Oschatz aż do lasów łęgowych rzeki Döllnitz. Wzdłuż rzeki tory docierają do 1000-letniego miasteczka Mügeln, a stamtąd prowadzą dalej do Glossen, gdzie na samej stacji końcowej oglądać możemy przeładownię kolejki polowej. Kolejka w dni powszednie obsługiwana jest trakcją spalinową. W określone weekendy i święta także kursują historyczne

składy z parowozem. Takowe festyny dworcowe, specjalne festiwale lub szczególne wydarzenia jak dzień otwartych zabytków zawsze świetną są okazją, by ten region bliżej poznać mogli miłośnicy kolei, rodziny albo jednodniowi wycieczkowicze.

Numeracja stacji na mapie (str. 4/5): 5 - 10

Dalsze informacje Państwo znajdują pod linkiem:
www.saksonski-szlak-parowozow.pl
www.doellnitzbahn.de

Dresden Kolej Parkowe © Christian Sacher

NAJMNIEJSZE KOLEJKI WŚRÓD PRAWDZIWYCH ...

Koleje Parkowe w Saksonii

Nie dość, że Saksonia posiada największą w Niemczech gęstość linii wąskotorowych obsługiwanych trakcją parową; dodatkowo pięć kolej parkowych dopełnia wachlarz atrakcji kolejowych. Najbardziej wszystkim turystom znana kolej parkowa jeździ po parku Großer Garten (Wielki Ogród) w Dreźnie. Jej prześwit toru wynosi 381mm, a po kursie jeżdżą parowozy i spalinowozy. Po obu stronach toru czeka na nas liczny szereg atrakcji zarówno dla dorosłych jak i dla dzieci – począwszy od ogrodu zoologicznego, a przy barokowym pałacu skończywszy. Pałac niewątpliwie jest architektonicznym uwieńczeniem całego zespołu parkowego. Druga kolej o tym samym prześwicie (381mm) kursuje w Lipsku po terenie rekreacyjnym. Konkretnie chodzi o park nad jeziorem Auensee; jest to teren, który 90 lat temu powstał z byłego parku rozrywkowego. Usytuowany Park nad jeziorem Auensee znajduje się na północnym zachodzie miasta. Eksploatowany tu jest jeden miniaturowy parowóz z 1925 r. oraz jeden mały elektrowóz napędzany silnikiem elektrycznym. Podróż tą kolejką zaczynamy albo na samej stacji Auensee lub na jednym z trzech przystanków na trasie. Następna kolej parkowa czeka na naszą wizytę

w Chemnitz. Położona jest nieopodal centrum miasta w Kuchwaldpark. Kursuje od 1954 r., a jej prześwit toru to 600 mm; obsługiwana kolejka jest przez trakcję parową i spalinową. Łączna jej długość kursu wynosi 2,3 km. Oprócz tego ważnym atutem jest nowoczesna lokomotywownia, świetlica oraz kawiarnia, w której na zamówienie organizowane są różnego typu imprezy. Inna kolej parkowa z prześwitem toru 600 mm jeździ w Görlitz – to najdalej na wschód wysunięte miasto w Niemczech. Pojazdem trakcyjnym tu jest spalinowóz, który optycznie odwzorowany jest według pierwszego kursującego w Niemczech parowozu „Adler” (Orzeł). Także wagony nawiązują do pierwszego niemieckiego pociągu osobowego, jaki kursował dnia 07.12.1835 r. między Norimbergą i Fürth. Ostatnią kolej parkową spotykamy w parku rozrywkowym w Plauen Syratat. Kolej ta powstała w 1959 r., a jej łączna długość wynosi 1,1km. Przejażdżka tą kolejką przybliży nam szereg innych atrakcji w obrębie parku. Ciekawostką jest to, że mamy do czynienia z jedyną w Saksonii kolejką parkową, która eksploatuje elektrowozy. Należy nadmienić to, iż są to modyfikowane lokomotywy górnicze, które jednocześnie przypominają nam bogatą

Syratat Kolej Parkowe © Freizeitanlage Syratat Plauen

Chemnitz Kolej Parkowe © Parkeisenbahn Chemnitz gGmbH

Leipzig Kolej Parkowe © Parkeisenbahn Auensee e.V.

Görlitzer Oldtimer Parkeisenbahn e.V.

Radebeul © DMG/Erik Gross (DML-BY)

Zamek Moritzburg © Arvid Müller (DML-BY)

Z METROPOLII KULTURY W NIEPOWTARZALNE OKOLICE ...

Region Nadłabski, Wschodnie Rudawy, Szwajcaria Saksońska

Muzeum Publicznego Transportu i Komunikacji Drezno © DDPix.de (DML-BY)

Dolina i przełom Łaby oznaczają się łagodnym klimatem i pięknym krajobrazem. Czy to winnice bądź nietknięte przez człowieka łąki i obszary zalewowe. Szczególnie w regionie między Pillnitz i Miśnią powstawał i rozwijał się przez wieki przeuroczy krajobraz kultury; jego uwieńczeniem jest barokowa metropolia i saksońska stolica Drezno. „Florencja Północy“ i okolice zachwycają nas olbrzymią liczbą wybitnych atrakcji. Drezno – to znane zabytki zarówno architektoniczne jak i techniczne o sławie światowej; stolica Saksonii także synonimem jest koncertów o nieporównywalnej jakości, przedstawień muzycznych i teatralnych oraz arcydzieł sztuki, które potrafią podbić nasze serce oraz rozkoszować nasz umysł – A co nad tym wszystkim tronuje? Tętniąca życiem rezydencja Saksonii z jej niepowtarzalnym klimatem oraz unikatowym stylem życia. Jednak i miłośnicy starej kolej nie żałować będą wizyty w naszym regionie: zawsze warto odwiedzić drezdeńskie Muzeum Publicznej Transportu, nie lada atrakcją to także dwie koleje linowe. Corocznym wydarzeniem szczytowym z pewnością jest słynny zjazd parowozów w Drezno-Altstadt. Wtedy Drezno regularnie staje się istną Mekką pasjonatów kolei i starej techniki. W okolicach miasta planowo kursują dwie kolejki

wąskotorowe. Jest to Löbnitzgrundbahn, która kursuje po dolinie rzeczki Löbnitz koło winnic miasteczka Radebeul do słynnego zamku Moritzburg. Nie mniej urokliwie prezentuje nam się przejażdżka kolejką Weißeritztalbahn we Wschodnie Rudawy. Niepowtarzalny krajobraz, nietknięta przez człowieka przyroda jak i wieloletnia tradycja górnicza zachwycają tu nasze oko. Parę kilometrów na południe od Drezna nie tylko skalne formacje piaskowcowe Szwajcarii Saksońskiej potrafią urzekać turystów; także malownicze miejscowości jak Bad Schandau z gwarantują, iż na brak atrakcji i wrażeń podczas naszego pobytu narzekać nie będziemy. Miłośnicy historycznych pojazdów i środków komunikacji wybierać się mogą w rejs jednym z licznych parowców kołowych. Także zaprasza nas na przejażdżkę historyczny tramwaj Kirnitzsch-talbahn, który rozkładowo kursuje na co dzień z miejscowości Bad Schandau do wodospadu Lichtenhain. W trakcie odbudowy obecnie się znajduje kolej wąskotorowa Schwarzbachbahn – jej trasa zaczyna się na dworcu Lohsdorf w samym sercu Szwajcarii Saksońskiej. Innymi słowy: w Szwajcarii Saksońskiej mają Państwo do wyboru bogaty wachlarz atrakcji kolejowych na wielu prześwitach toru.

Szwajcaria Saksońska © Tourismusverband Sächsische Schweiz e.V./Frank Richter

Partnerzy Saksońskiego Szlaku Parowozów

Przygody z parowozem

Löbnitzgrundbahn – SDG mbH / Kolej wąskotorowa Löbnitzgrundbahn – SDG
Traditionsbahn Radebeul e.V. / Stowarzyszenie Traditionsbahn Radebeul e.V.
Bergbahnen Dresden – DVB AG / Koleje linowe Drezno DVB AG
Straßenbahnmuseum Dresden / Muzeum Tramwajów Drezno
Parkeisenbahn Dresden / Kolejka Parkowa Drezno
Initiative Sächsische Eisenbahngeschichte e.V. / Inicjatywa „Historia Saksońskiego Kolejnictwa“
Sächsische Dampfschiffahrt, Dresden / Saksońska Żegluga Rzeczna, Drezno
MRB Mitteldeutsche Regiobahn / Środkowoniemiecka Kolej Regionalna MRB
IG Bahnbetriebswerk Dresden-Altstadt e.V. / Stowarzyszenie Wspierające Parowozownię Dresden-Altstadt
Stiftung Sächsische Schmalspurbahnen / Fundacja Saksońskie Koleje Wąskotorowe
Windbergbahn e.V., Dresden / Stowarzyszenie Windbergbahn e.V., Drezno
IG Verkehrsgeschichte Wilsdruff e.V. / Stowarzyszenie Wspierające Verkehrsgeschichte Wilsdruff
IG Dampflokomotiv Nossen e.V. / Stowarzyszenie Wspierające Dampflokomotiv Nossen e.V.
Weißeritztalbahn – SDG mbH / Kolej Wąskotorowa Weißeritztalbahn – SDG mbH
IG Weißeritztalbahn e.V., Freital / Stowarzyszenie Wspierające Weißeritztalbahn e.V., Freital
Kleine Sächsische Schweiz, Dorf Wehlen / Szwajcaria Saksońska w miniaturze, Dorf Wehlen
Förderverein Edle Krone e.V. / Stowarzyszenie Wspierające Edle Krone e.V.
Eisenbahnwelten, Kurort Rathen / Kolejowy Świat Rathen, Rathen
Historische Feldbahn Dresden, Museum Herrenleite / Historyczna Kolej Polowa Drezno Muzeum Herrenleite, Lohmen
Regionalverkehr Sächsische Schweiz-Osterzgebirge GmbH / Kirnitzschtalbahn
Przewozy Regionalne Szwajcaria Saksońska, Wschodnie Rudawy
Schwarzbachbahn e.V., Lohsdorf / Stowarzyszenie Schwarzbachbahn, Lohsdorf
TILLIG Modellbahnen GmbH, Sebnitz / Modelarstwo Kolejowe TILLIG, Sebnitz

www.loessnitzgrundbahn.de
www.traditionsbahn-radebeul.de
www.dvb.de/pl-PL/
www.strassenbahnmuseum-dresden.de
www.grosser-garten-dresden.de/pl
www.der-letzte-sachse.de
www.saechsische-dampfschiffahrt.de
www.mitteldeutsche-regiobahn.de
www.igbwddresdenaltstadt.de

www.stiftung-ssb.de
www.saechsische-semmeringbahn.de
www.wilsdruffer-schmalspurnetz.de
www.bwnossen.de
www.weisseritztalbahn.com
www.weisseritztalbahn.de
www.kleine-saechsische-schweiz.de
www.edlekrone.de
www.eisenbahnwelten-rathen.de
www.feldbahnmuseum-herrenleite.de

www.rvsoe.de

www.schwarzbachbahn.de
www.tillig.com

Altenberg © Tourist-Information Altenberg/Detlev Müller

Odkrywać region

Tourismus Marketing Gesellschaft Sachsen GmbH – Familienurlaub in Sachsen / Stowarzyszenie Turystyki i Marketingu – urlop przyjazny dla rodzin
Tourismusregion Dresden Elbland / Region Turystyczny Obszar Nadłabski k. Drezna
Tourismusverband Sächsische Schweiz e.V. / Związek Turystyczny Szwajcaria Saksońska
Verkehrsverbund Obereibe, Dresden / Związek Komunikacji Górna Łaba, Drezno
Kulturlandschaft Moritzburg / Krajobraz Kultury Moritzburg
Karl-May-Museum Radebeul / Muzeum .im. Karla Maya Radebeul
Tourist-Information Radebeul / Informacja Turystyczna Radebeul
Tagungszentrum der Sächsischen Wirtschaft, Radebeul / Centrum Konferencyjne Saksońskiej Gospodarki, Radebeul
Hochseilgarten Moritzburg / Park Linowy Moritzburg
Heimatmuseum Radeburg / Muzeum Miejskie Radeburg
Verkehrsmuseum Dresden / Muzeum Środków Komunikacji Drezno
Ev.-Lutherische Kreuzkirchgemeinde Dresden Musikbüro / Ew.-Luterańska Parafia Św. Krzyża – Biuro muzyki sakralnej i Chóru Krzyżowego
Große Kreisstadt Freital / Duże Miasto Powiatowe Freital
Tourist-Information Altenberg / Informacja Turystyczna Altenberg
Netzwerk Bahnerlebnis Sächsische Schweiz / Lokalna sieć: Przeżycia Kolejowe w Szwajcarii Saksońskiej

www.saksonia.pl

www.visit-dresden.travel/pl
www.saechsische-schweiz.de
www.vvo-online.de
www.kulturlandschaft-moritzburg.de
www.karl-may-museum.de/pl
www.radebeul.de
www.tsw-radebeul.de

www.hochseilgarten-moritzburg.de
www.radeburg.de
www.verkehrsmuseum-dresden.de/pl
www.kreuzkirche-dresden.de

www.freital.de
www.altenberg.de
www.saechsische-schweiz.de/region/veranstaltungen/ bahnerlebnistage.html

Nocować i cieszyć się przyjemnym

Hotel „Goldener Anker”, Radebeul / Hotel Pod Złotą Kotwicą Radebeul
„Löbnitztal-Schänke” Radebeul / Gospoda „Löbnitztal-Schänke”, Radebeul
Schäferwagenurlaub Moritzburg / noclegi w wozie owczarza, Moritzburg
Gasthaus zum Bahnhof, Ottendorf-Okrilla / Karczma Pod Dworcem, Ottendorf-Okrilla
Hotel „Rabenauer Mühle” Rabenau / Hotel Pod Młynem, Rabenau
Hotel zum Bären, Altenberg OT Oberbärenburg / Hotel Pod „Niedzwiedziem”, Altenberg-Oberbärenburg
Waldschänke „Altes Raupennest”, Altenberg / Karczma Leśna „Altes Raupennest”, Altenberg

www.goldener-anker-radebeul.de
www.loessnitztalschaenke.de
www.schaeferwagenurlaub.de

www.rabenauer-muehle.de
www.zum-baeren.de

www.altesraupennest.de

Żytawska Kolej Wąskotorowa © www.erik-gross.net

PRZEŻYCIA PRZYJAZNE DLA RODZIN ...

urlop dla rodziny

Kolej wąskotorowa Weißeritztalbahn © Lars Neumann

SAKSOŃSKI SZLAK PAROWOZÓW serdecznie Państwa zaprasza na niezapomnianą przygodę z parowozem. Czy to przejażdżka koleją wąskotorową jak za naszych dziadków, czy jedna z kolejek parkowych bądź interaktywna i multimedialna wizyta jakiegoś muzeum – możliwości odkrywania historii jest wiele. W Saksonii widoczne na pierwszy rzut oka są przyjazne dla rodzin zakwaterowania i miejsca. Dzieje się tak dzięki plakietkom z napisem „familienfreundlich” – przyjazne dla rodzin. One rozdawane są hotelom i pensjonatom m. i. za przyjazne dla dzieci oferty spędzania wolnego czasu, za dostępne place zabaw naokoło lub restauracjom za specjalną kartę dla dzieci.

Dalsze informacje Państwo znajdują pod linkiem:
www.saksonia.pl

PEŁNĄ PARĄ U BRAM DREZNA ...

Kolej wąskotorowa Löbnitzgrundbahn Radebeul Ost – Moritzburg – Radeburg

© Martin Förster (DML-BY)

Wokół Drezna paruje się na okrągło – miasto bowiem dwustronnie obramowany jest kolejkami wąskotorowymi: są to od północno-zachodniej linia wąskotorowa Löbnitzgrundbahn, a od strony południowej Weißeritztalbahn. Spórzmy najpierw na Löbnitztaldeckem (dosłownie Jamnik po dolinie rzeki Löbnitz) – taka żartobliwa nazwa przylgnęła kolejce między Radebeul Ost i Radeburg. Radebeul to miasto rodzinne Karla Maya i stolica saksońskich upraw winorośli. Kolejka startuje ze stacji Radebeul Ost i objeżdża szerokim łukiem centrum miasta przecinając główny deptak miasta z Drezna do Weinböhla. Za pierwszym przystankiem Weißes Roß roztacza się już pierwszy piękny widok na zbocze winnic Radebeul; cały ten zakątek się nazywa Hoflöbnitz. Stąd ten drugi przystanek idealnym jest punktem wyjścia

wypraw pieszych lub rowerowych po lokalnych winnicach. Koło miejscowości Friedewald parowóz nieco ciężiej musi pracować, by wspinać się pod górę z doliny Łaby na wyżynę koło Moritzburg. Zanim docieramy do Moritzburg kolej przemierza teren stawów rybnych po grobli o długości 210 m. Dworzec Moritzburg świetnym jest punktem wyjścia wielu wycieczek wędrownych jak i kulturalnych. W odległości ok 1 km od stacji kolejowej znajduje się słynny zamek elektora Augusta Mocnego. Służył mu ten zamek jako zamek myśliwski i rezydencja letnia. Nieopodal zamku także znajduje się bażaniarnia, którą wieńczy mały barokowy pałacyk. Na odcinku do Radeburg krajobraz dominują rozległe wrzosowiska i podmokłe tereny. Dojechawszy do stacji docelowej zaprasza nas Regionalne Muzeum, którego zbior

ry przede wszystkim poświęcane są postaci Heinrich Zille, gdyż Radeburg jest jego miastem rodzinnym. Ponad to Radeburg jest ważnym centrum saksońskiego karnawału. Oprócz codziennych rozkładowych kursów w określone weekendy oraz Święta także do akcji wkracza tradycyjny skład: składa się on z tradycyjnego taboru pierwszej epoki kolej wąskotorowych – mowa tu jest o przełomie 19./20. w.

Numeracja stacji na mapie (str. 4/5): 12 - 14

Dalsze informacje Państwo znajdują pod linkiem:
www.saksonski-szlak-parowozow.pl
www.loessnitzgrundbahn.de

© Christian Sacher

© Lars Neumann

© Christian Sacher

Muzeum Środków Komunikacji Drezno © VMD/Anja Schneider

**PRZEŻYWAĆ HISTORIĘ WIEKOWYCH POJAZDÓW I
WYBIERAĆ SIĘ NIMI W NOSTALGICZNĄ PODRÓŻ ...**
Muzeum Środków Komunikacji, koleje linowe oraz flota parowców kołowych

Muzeum Środków Komunikacji Drezno © VMD/Jan Gutzeit

Muzeum Stowarzyszenie Wspierające Parowozownię Dresden –Altstadt © Christian Sacher

Koleje linowe Drezno © Christian Sacher

Muzeum Środków Komunikacji Drezno © VMD/Dr. Igor Semechin

Serdecznie Państwa zapraszamy na wizytę do Muzeum Publicznego Transportu i Komunikacji w Dreźnie! Muzeum mieści się na Nowym Targu niopodal słynnego barokowego Kościoła NMP Frauenkirche. Na przykładzie historycznych samochodów, lokomotyw, statków oraz samolotów unaocznia nam się, w jaki daleko idący sposób publiczny transport ukształtował do dziś oblicze naszego społeczeństwa i codzienności. Już na jednej makiecie (325 m²) regularnie krąży ponad 200 lokomotyw i wagonów. Do dyspozycji dzieci są bobbycary, dzięki którym z łatwością przyswoić sobie mogą przypisy ruchu drogowego. Najnowszą atrakcją zbiorów muzeum to nowa odsłona stałej wystawy nt kolejnictwa i pojazdów szynowych. Wchodząc do środka pojedynczych eksponatów przenosimy się do różnych epok. Poczet historycznych pojazdów zapoczątkowuje

„Saxonia”, pierwszy parowóz niemieckiej produkcji; jest ona wyrazem i symbolem nowej ery, a mianowicie ery swobodnego i dostępnego dla wszystkich podróżowania. W innych pomieszczeniach wystawy przedstawia się okres Deutsche Reichsbahn, historię kolei w podzielonych Niemczech (RFN+NRD), teraźniejszość oraz przyszłość ruchu kolejowego. W dodatku nowa odsłona wystawy prezentuje wiele nowych eksponatów dotychczas nigdy publicznie nie udostępnianych. Niedaleko Muzeum Publicznego Transportu spod Taras Brühla startują w Szwajcarię Saksońską najstarsze na świecie parowce kołowe. Pływają one pod kierownictwem Saksońskiej Żeglugi Rzecznej. W dzielnicy Drezno Loschwitz w pobliżu słynnego mostu Blaues Wunder (Niebieski Cud) pną się w górę dwie historyczne koleje linowe do dzielnic Weißer Hirsch i Oberloschwitz. Z górskich

stacji obu kolei u naszych stóp roztacza się precudna panorama na dolinę Łaby oraz stare centrum Drezna. Mało tego: tych, którzy czują niedosyt ws. historycznych pojazdów szynowych, serdecznie zapraszamy do Muzeum Tramwajów w Trachenberge, gdzie przedstawiany nam jest przekrój historii drezdeńskiego MPK.

Dalsze informacje Państwo znajdują pod linkiem:
www.saksonski-szlak-parowozow.pl
www.verkehrsmuseum-dresden.de/pl
www.saechsische-dampfschiffahrt.de
www.dvb.de/pl-PL
www.strassenbahnmuseum-dresden.de

Muzeum Środków Komunikacji Drezno © VMD/Dr. Igor Semechin

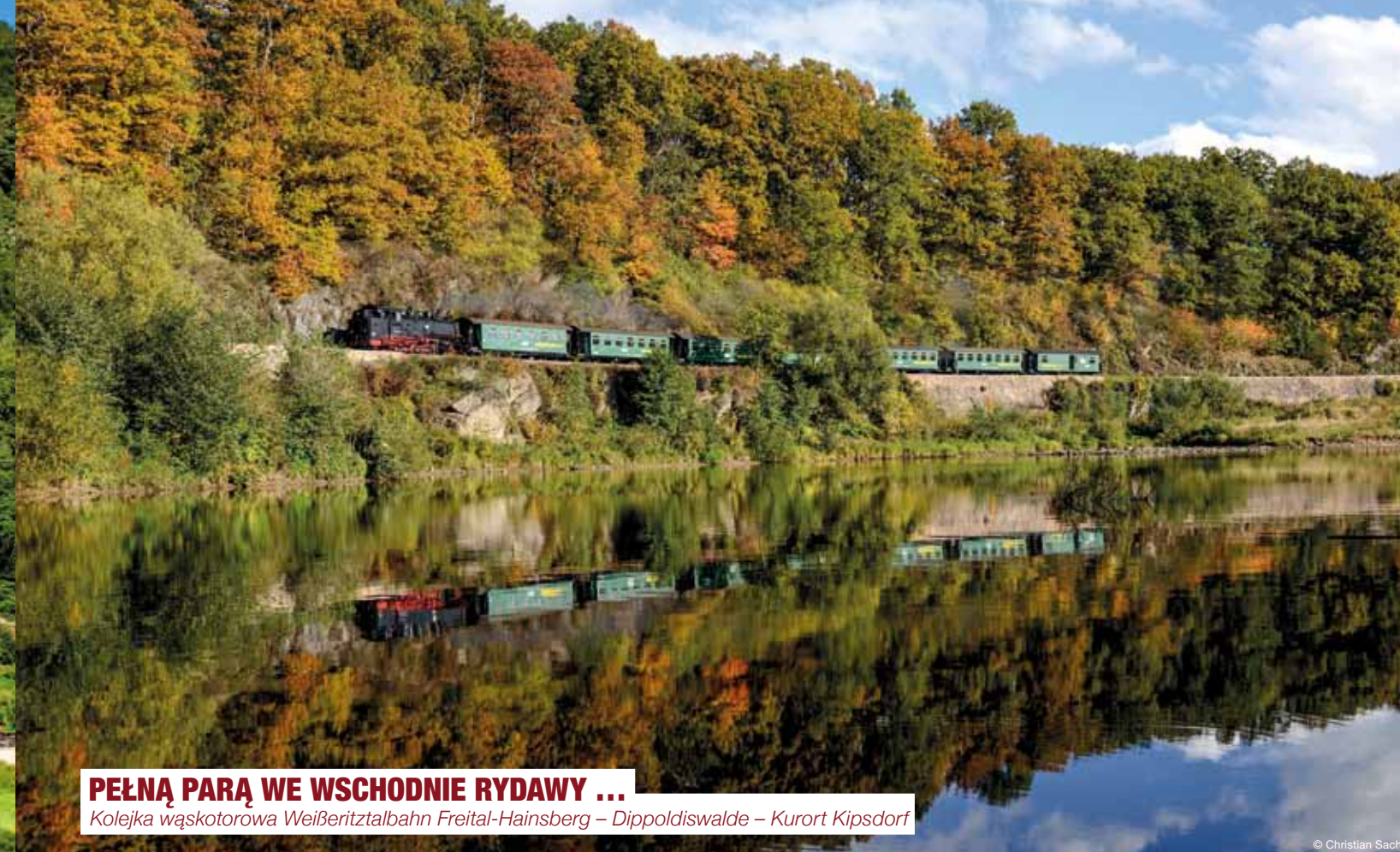
Muzeum tramwajów Drezno © Michael Spertl

parowiec łopatkowy silnik parowy © Martin Forster (DML-BY)

Parowiec Saksońskiej Żeglugi Parowej w Schmilka © Michael Sperl

© Christian Sacher

PEŁNĄ PARĄ WE WSCHODNIE RYDAWY ...

Kolejka wąskotorowa Weißeritztalbahn Freital-Hainsberg – Dippoldiswalde – Kurort Kipsdorf

Nieprzerwanie od roku 1882 do dziś Weißeritztalbahn planowo pod parą kursuje między Freital-Hainsberg i Kurortem Kipsdorf; jej łączna długość wynosi 26 km. Tym samym jest ona najstarszą i najdłuższą istniejącą jeszcze linią wąskotorową w Saksonii: ze względu na jej krajobrazowe walory ogólnie uważana jest jako jedną z najpiękniejszych linii kolejowych w Niemczech. Punktem wyjścia kolejki jest Freital-Hainsberg parę kilometrów na południe od saksońskiej stolicy. Minąwszy zbieg rzek Rote i Wilde Weißeritz kolej przemierza romantyczny wąwóz Rabenauer Grund przecinając wielokrotnie rzekę Rote Weißeritz. Równoległe do trasy kolejki i rzeki przebiega oznakowany szlak wędrowny, gdzie wielu turystów rozkoszuje się unikatowym pięknem przyrody. Pośrodku wąwozu w miejscowości Rabenau

naprzeciwko dworca znajduje się gospoda i hotel Rabenauer Mühle (budynek byłego młyna), a oprócz tego w Rabenau zaprasza nas Niemieckie Muzeum Historii i Konstrukcji Krzesel. Trasa kolejki mija także zaporę Malter. Czy pływanie, wycieczki wędrowne lub rowyrowe – zapora Malter zawsze jest idealnym punktem wyjścia do uprawiania wszelakiego rodzaju aktywnego wypoczynku i odkrywania regionu! Dojechawszy do miejscowości Dippoldiswalde czeka na naszą wizytę historyczne centrum, Muzeum Garbarskie oraz zamek; w jego galerii prezentowane nam są obrazy i malowidła najważniejszych artystów lokalnych. Kolejka wspina się dalej pod górę do docelowej stacji Kurort Kipsdorf. To idealne miejsce, by wyruszać w liczne wycieczki po grzbiecie Wschodnich Rudaw!

Numeracja stacji na mapie (str. 4/5): 23 - 25

Dalsze informacje Państwo znajdują pod linkiem:
www.saksonski-szlak-parowozow.pl
www.weisseritztalbahn.com

© Michael Sperl

© Lars Neumann

© Michael Sperl

Bad Muskau Zamek © Christian Sacher

© TMGS/Fouad Vollmer Werbeagentur

Miasto Powiatowe Żytawa © Philipp Herfort

SERDECZNIE PAŃSTWA WITAMY NA WSCHODNIEJ RUBIEŻY NIEMIEC, GDZIE STYKAJĄ SIĘ POLSKA, NIEMCY ORAZ CZECHY ...

Region Górne Łużycy

Serdecznie witamy w najbardziej na wschód wysuniętym regionie urlopowym całych w Niemczech; region ten rozpościera się od Gór Żytawskich - najmniejszego parku przyrodniczego w kraju - aż do rozległych wrzosowisk koło Bad Muskau na północnym-wschodzie Saksonii. Niech Państwo zażywają najpiękniejszych dni całego roku wszystkimi zmysłami! W Górach Żytawskich czekają na Państwa pieczołowicie odrestaurowane i typowe dla tego regionu domy przysłupowe. Oprócz tego zachęcamy do pokosztowania naszych specjalności kulinarnych. Wybór spędzania wolnego czasu jest duży. Więc gdzie warto zajrzeć? Zainteresować Państwa mogłyby ciekawostki jak lokalne tradycyjne rzemiosło lub średniowieczne zabytki jak kościoły i klasztory. Dla ciekawych historią nie lada gratką

pewnie są historyczne okoliczności powstania i działanie Górnołużyckiego Związku Sześciu Miast. W okolicach Budziszyna zaś Państwo stykają się z typowymi dla Łużyc tradycjami, jakimi są Ptasie Wesele lub Wielkanocna Jazda Konna. Niedaleko Bad Muskau znajduje się Pojezierze Łużyckie. Jest ono jednym z największych przez człowieka stworzonych krajobrazów wodnych w całej Europie. Krajobraz ten jest młodziutki, bowiem powstał dopiero po zamknięciu tutejszych kopalń węgla brunatnego. Charakterystycznym symbolem i produktem Górnych Łużyc niewątpliwie są znane w całych Niemczech gwiazdy z Herrnhut; możemy się zapoznać z ich historią i wytwarzaniem w warsztacie pokazowym na miejscu. Nadzwyczajną atrakcją dla wszystkich pasjonatów ogrodnictwa bez wątpienia jest unika-

towy i wpisany na listę dziedzictwa światowego UNESCO angielski park krajobrazowy księcia Pücklera (większa jego część leży po stronie polskiej); warto również zwiedzać park rododendronów w Kromlau. Do obu tych atrakcji docieramy kolejką leśną z Bad Muskau. Również w Górach Żytawskich poczuć możemy klimat kolej parowej z prawdziwego zdarzenia; kolejka na co dzień planowo kursuje między Żytawą i kurortami Oybin i Jonsdorf. Wszystkich miłośników kolej, którzy czują jeszcze niedosyt, gorąco zapraszamy do Muzeum Kolejnictwa w Löbau, gdzie w najstarszej na terenie Saksonii parowozowni wystawiane są typowe dla regionu eksponaty – m.i. świeżo naprawiony parowóz 52 8141-5 (wyprodukowany 1944 r. w polskim FABLOK-u Chrzanów).

Manufaktura i warsztat pokazowy Gwiazdy Herrnhut © Jan Gutzeit

Partnerzy Saksońskiego Szlaku Parowozów

Przygody z parowozem

Zittauer Schmalspurbahn / Żytawska Kolejka Wąskotorowa – SOEG mbH
IV Zittauer Schmalspurbahn e.V. / Stowarzyszenie Wspierające Żytawską Kolejkę Wąskotorową
Eisenbahnmuseum/Modellbaumanufaktur Wolfgang Frey, Seifhennersdorf / Nostalgia kolejowa w domu przysłupowym Wolfgang Frey
Ostsächsische Eisenbahnfreunde e.V., Löbau / Wschodniosaksońscy Miłośnicy Kolei e.V Löbau
Görlitzer Oldtimer Parkeisenbahn / Kolej Parkowa Görlitz
ODEG - Ostdeutsche Eisenbahn GmbH / Spółka Wschodnioniemieckiej Kolei ODEG GmbH
trilex – Die Länderbahn GmbH / Kolej Krajów Związkowych GmbH
Waldeisenbahn Muskau GmbH / Mużakowska Kolejka Leśna

www.zittauer-schmalspurbahn.de/pl
www.zoje.de
www.eisenbahn-fleischer.de

osef.de
www.goerlitzerparkeisenbahn.de
www.odeg.de
www.laenderbahn.com/trilex
www.waldeisenbahn.de

Odkrywać region

Marketing-Gesellschaft Oberlausitz-Niederschlesien mbH (MGO) / Towarzystwo Marketingu Górne Łużycy i Dolny Śląsk mbH (MGO)
Tourismuszentrum Naturpark Zittauer Gebirge / Centrum Turystyczne Park Krajobrazowy Góry Żytawskie
Verkehrsverbund ZVON / Celowy Związek Komunikacji Górne Łużycy i Dolny Śląsk ZVON
Große Kreisstadt Zittau / Duże Miasto Powiatowe Żytawa
Städtische Museen Zittau / Muzeum Miejskie Żytawa
Gemeinde Olbersdorf / Gmina Olbersdorf
Gemeinde Kurort Oybin / Gmina Kurort Oybin
Gemeinde Kurort Jonsdorf / Gmina Kurort Jonsdorf
MC Robur Zittau e.V. / Stowarzyszenie MC Robur e.V.

Schmetterlingshaus Kurort Jonsdorf / Motylarnia Kurort Jonsdorf
Engemanns Schlauchbootverleih / wypożyczania pontonów Engemann, Hirschfelde
HERRNHUTER Sterne Manufaktur / Manufaktura Gwiazd z Herrnhut
Museum Anne-Rose Säuberlich & Schauanlage „Klimperch“, Oppach / Muzeum Annerose Säuberlich i wagon wystawowy nt. „Klimperch“
Kfz- und Technikmuseum Cunewalde / Muzeum Samochodów i Techniki Cunewalde
Gemeinde Cunewalde / Gmina Cunewalde
Rodelbahn Oberoderwitz / Tor Saneczkowy Oberoderwitz
Stadt Löbau/ Miasto Löbau
Saurierpark, Bautzen / OT Kleinwelka / Park Dinosaurów Bautzen Kleinwelka
Flugservice Bautzen / Serwis Prywatnych Lotów Budziszyn
Tourist-Information Bautzen / Informacja Turystyczna Budziszyn/Bautzen
Zweckverband Sächsisches Industriemuseum, Energiefabrik Knappenrode / Związek Celowy Saksońskie Muzeum Przemysłu, Fabryka Energii Knappenrode
Schlesisches Museum zu Görlitz / Muzeum Śląskie w Görlitz
Touristinformation Bad Muskau / Informacja Turystyczna Bad Muskau

www.oberlausitz.com/pl

www.zittauer-gebirge.com

www.zvon.de/pl

www.zittau.de

www.zittau.de

www.olbersdorf.de

www.oybin.com

www.jonsdorf.de

www.mc-robur-zittau.de

www.schmetterlingshaus.info/pl

www.engemanns.net

www.herrnhuter-sterne.de/pl

www.textilkunst-museum-oppach.de

www.oldtimermuseum-cunewalde.de

www.cunewalde.de

www.rodelbahn-oberoderwitz.de

www.loebau.de

www.saurierpark.de/pl

www.flugservice-bautzen.de

www.bautzen.de/pl

web.saechsisches-industriemuseum.com/knappenrode

www.schlesisches-museum.de

www.muskau.info

Park Krajobrazowy Góry Żytawskie © Philipp Herfort

Nocować i cieszyć się przyjemnym

Hotel Zittauer Hof, Zittau / Hotel Zittauer Hof, Żytawa
Hotel Dresdner Hof, Zittau / Hotel Dresdener Hof, Żytawa
Hotel Bahnhof Bertsdorf, Olbersdorf / Hotel Dworzec Bertsdorf
Zimmervermittlung Zittauer Gebirge / Biuro zakwaterowania Góry Żytawskie
Hotel Am Berg Oybin, Kurort Oybin / Hotel Pod Górą Oybin, Kurort Oybin
Landguthotel Cafe Meier, Kurort Oybin / Kawiarnia na byłych dobrach ryckich Oybin, Kurort Oybin
Hochwaldbaude, Kurort Oybin / Gospoda Hochwaldbaude Oybin, Kurort Oybin
Ferienwohnung Zum Wasserhäuschen und FerienWaggons der Zittauer Schmalspurbahn/ Mieszkania wakacyjne „Pod Domkiem Wodnym” oraz wagony wakacyjne w Oybin i Jonsdorf
Pension „Zum Bahnhof”, Kurort Jonsdorf / Pensjonat „Pod Ciuchcią”, Kurort Jonsdorf
Speisewagen der Zittauer Schmalspurbahn / Wagon restauracyjny Żytawskiej Kolei Wąskotorowej
Cafe im Bahnhof Oybin/ Kawiarnia na dworcu Oybin
Ferienanlage Jonsberg-Hütten, Kurort Jonsdorf / Ośrodek wczasowy Kanadyjskie Chałupy w kurorcie Jonsdorf
Gasthof & Pension Weißer Stein, Kurort Jonsdorf / Gospoda i Pensjonat Pod Białym Kamieniem, Kurort Jonsdorf
Gasthof zur Dammschenke, Kurort Jonsdorf / Gospoda Dammschenke, Kurort Jonsdorf
Hotel & Restaurant Kurhaus Jonsdorf / Hotel & Restauracja Centrum Uzdrowskowie Jonsdorf
Zittauer Hütte Hotel – Restaurant, Kurort Jonsdorf / Hotel – Restauracja Chałupa Żytawska, Kurort Jonsdorf
Pension Villa Sonnenseite, Kurort Jonsdorf / Pensjonat Villa Sonnenseite, Kurort Jonsdorf
KIEZ „Querxenland”, Seifhennersdorf / Ośrodek noclegowy dla grup szkolnych i młodzieżowych „Querxenland”
Pension Steffi / Pensjonat Steffi w Löbau
TRIXI-Ferienpark, Großschönau / TRIXI Park Rekreacji, Großschönau
Hotel Kristall, Weißwasser / Hotel Krzyształ, Weisswasser
Kulturhotel Fürst-Pückler Park GmbH / Hotel Kultury przy Parku Księcia Pücklera

www.hotel-zittauer-hof.de

hotel-dresdner-hof.de

www.hotel-bb.de

www.zittauergebirge-ferien.de

www.hotel-oybin.de

www.hotelcafemeier.de

www.hochwaldbaude.de

www.zittauer-schmalspurbahn.de/pl

www.zittauer-schmalspurbahn.de/pl

www.jonsberg-huetten.de

www.pension-jonsdorf.de

www.dammschenke.de

www.kurhaus-jonsdorf.de

zittauer-huette.de

www.villa-sonnenseite.de

querxenland.de

www.pension-steffi-loebau.de

www.trixi-park.de

www.hotelkristall.de

www.kulturhotel-fuerst-pueckler-park.de

Góra Oybin © Philipp Herfort

© Mario England

NA CO DZIEN POD PARĄ W GÓRY ...

Żytawska Kolejka Wąskotorowa Zittau – Bertsdorf – Kurort Oybin/Kurort Jonsdorf

Od roku 1890 parowozy Żytawskiej Kolejki Wąskotorowej wożą niezliczone rzesze wycieczkowiczów w romantyczną krainę Gór Żytawskich; to najmniejsze góry średnie w Niemczech. Jej pierwszym przewoźnikiem była Spółka Kolei miejscowości Zittau, Oybin i Jonsdorf. (Zittau-Oybin-Jonsdorfer Eisenbahngesellschaft) – skrótownie ZOJE. Żartobliwie interpretowano ten skrót jednak jako „Zug ohne jede Eile” (dosłownie „pociąg bez żadnego pośpiechu”). Wzdłuż i naokoło kolejki powstawało mnóstwo hoteli, restauracji i pensjonatów. Niektóre z nich słynną do dziś z górnołużycyjskiej gościnności. Punktem wyjścia kolejki jest dworzec główny nieopodal malowniczego centrum miasta. Względnie jego okazałej ilości średniowiecznych zabytków Zittau często nazywano perłą Górnych Łużyc. Kolejka najpierw krąży wokół murów sta-

rego miasta, zanim dociera do Olbersdorf. Miejsce jezioro zaprasza nas szczególnie do uprawiania sportów wodnych. Po 8 km dojeżdżamy do stacji Bertsdorf; historyczny wygląd stacji od lat prezentuje się bez zmian! Utrzymywana stacja w takim stanie jest zarówno przez Spółkę Kolei Saksońsko-Górnołużycyjskiej (SOEG) jak i stowarzyszenie wspierające kolej. Warto tu się na chwilę rozejrzeć – zwłaszcza miłośników kolei zachęcamy do zwiedzania tego niezwykłego zespołu kolejowej architektury i infrastruktury. Ciekawostką stacji jest to, iż tory się tu rozwidlają w dwie strony; dzięki temu często obserwujemy tu równolegle wyjazdy dwóch składów: w jedną stronę do Oybin, w drugą do Jonsdorf. Stacja docelowa Oybin położona jest u stóp Góry Oybin; wieńczy ją słynny z doby romantyzmu średniowieczny kompleks zamkowo-klasztorny. Warto jednak zajrzeć także do Jons-

dorf. Miejscowość z typowymi dla tego regionu domami przysłupowymi jest idealnym punktem wyjścia ciekawych wycieczek wędrownych, ale słynie również ze sportu łyżwiarzkiego oraz amfiteatru leśnego. Szczególną atrakcją Żytawskiej Kolejki Wąskotorowej są pociągi RETRO. Przedstawiają one różne epoki historii i kursują w dwutygodniowym turnusie od maja do października. Jeden z nich- pociąg Saksoński zabiera Państwa do ery rozkwitu Królewsko-Saksońskich Kolei Państwowych na przełomie wieku 19./20.. Drugim składem RETRO z epoki „Deutsche Reichsbahn” podróżujemy jak za czasów naszych dziadków i pradiadków w stylu lat 20-tych jak i 30-tych poprzedniego stulecia. Natomiast wagon silnikowy VT 137 322 oddaje klimat lat powojennych. Nie lada przeżycie także gwarantują codziennie kursujące składy z najm-

© www.erik-gross.net

© Mario England

niejszym wagonem restauracyjnym w Niemczech; właśnie te składy od maja do października prowadzą również wagony letnie oraz jeden wagon dla osób niepełnosprawnych. W trosce o stylowe i należyte zakwaterowania naszych gości SOEG również oferuje mieszkania wakacyjne w budynkach służbowych lub wagonach wczasowych. Gwarantują one szczególnie miłośnikom kolej „mega-kolejowy” klimat i sprawiają, iż Państwa urlop zostawi po sobie niezapomniane wrażenia.

Numeracja stacji na mapie (str. 4/5): 34 - 37

Dalsze informacje Państwo znajdują pod linkiem:
www.saksoński-szlak-parowozow.pl
www.zittauer-schmalspurbahn.de/pl

Muzeum Miejskie Żytawa © Rene Pech

Muzeum Śląskie Görlitz © SMG/Norbert Plugge

© Eisenbahnmuseum Seifhennersdorf

Wschodniosaksonscy Miłośnicy Kolei e.V. Löbau © OSEF

PRZEŻYCIA I ODKRYCIA ...

W podróży na Górnych Łużycach wzdłuż SAKSOŃSKIEGO SZLAKU PAROWOZÓW

SAKSOŃSKI SZLAK PAROWOZÓW na Górnych Łużycach Państwu oferuje liczny szereg ciekawostek i atrakcji. Dla miłośników kolei oprócz kolejek wąskotorowych w Żytawie i Bad Muskau prawdziwym magnesem jest historyczna parowozownia w Löbau. Stanowi ona stałą siedzibę klubu OSEF, czyli Wschodniosaksońskich Miłośników Kolei. Parowozownia ta powstała w roku 1859 - tym samym jest najstarszą parowozownią na terenie Saksonii. Stowarzyszenie tutaj prezentuje bogate zbiory typowego dla tego regionu taboru i dysponuje własnym 5-wagonowym składem oraz świeżo naprawionym parowozem (52 8141-5). Warto nadmienić, iż w klubie prężnie działa sekcja modelarska - jej prace wystawiane są w byłej stacji towarowej na przeciw dworca. Także prywatne Muzeum Kolejnictwa Wolfganga Freya w Seifhennersdorf prezentuje zarówno przedmioty „dużej” kolei jak i modele oraz makiety własnej produkcji. Fabryka energii w Knappenrode przedstawia nam z żywy sposób ważną część dziedzictwa regionalnego przemysłu. Jest to była fabryka brykietów, która tematycznie ściśle się wiąże z byłą kopalnią węgla brunat-

nego. Przechadzając się po jej terenie widzimy także ślady kolei górniczej, która obsługiwała wszystk- kie na terenie kopalni bocznice. Nieliczną część taboru kolei oglądać jeszcze można jako zimne eksponaty pod gołym niebem. Ciekawe stacje na SAKSOŃSKIM SZLAKU PAROWOZÓW to także: Muzeum Historycznych Samochodów i Techniki w Cunewalde, zbiory Muzeum Miejskiego w Żytawie oraz Muzeum Śląskie w Görlitz. Gorąco Państwu polecamy wizytę warsztatu pokazowego w Herrnhut, gdzie wytwarza się słynne gwiazdy o tejże nazwie. Gwiazdy z Herrnhut nad wyraz są symbolem gwiazdy bożenarodzeniowej! Do dziś dnia tradycją u wiele niemieckich rodzin jest odręczne składanie takowej gwiazdy; wieszając ją do okna symbolicznie rozpoczyna się okres refleksji i zadumy, jakim jest adwent. Warsztat jednak czynny jest przez cały rok, gdzie na żywo przed naszymi oczyma wytwarzane są owe spiczaste arcydzieła papieru. Spójrzmy więc pracownikom na rękę albo spróbujmy samemu składać taką gwiazdę na pamiątkę!

Dalsze informacje Państwo znajdują pod linkiem:
www.saksonski-szlak-parowozow.pl
www.zittau.de
www.schlesisches-museum.de
www.herrnhuter-sterne.de/pl
www.osef.de

Manufaktura i warsztat pokazowy gwiazd z Herrnhut © Jens Ruppert

© Waldeisenbahn Muskau GmbH

OSTATNIA W ORYGINALE ZACHOWANA KOLEJ LEŚNA ...

Kolejka Leśna Muskau Weißwasser – Bad Muskau/Kromlau

Początki Mużakowskiej Kolejki Leśnej sięgają 1895 r.; wtedy prosta kolej konna służyła przewozowi węgla. Prześwit toru wynosi 600 mm. Z biegiem lat prężnie rozwijała się jej sieć do łącznej długości 80 km. Tym samym należała do najdłuższych kolei leśnych w Europie środkowej. Po jej likwidacji w 1985 r. dzięki gorliwemu zaangażowaniu się tutejszych pasjonatów udało się uratować, ocalić oraz odrestaurować dużą część taboru. Przywrócono go w większości do pełnej sprawności technicznej. Tabor kolejki wystawiany obecnie jest na muzealnym dworcu „Anlage Mitte” w Weißwasser przy ul. Teichstraße. Stanowi on centralne miejsce obsługi technicznej i infrastruktury. Mieści się tam również biuro obsługi klienta. Krajobraz wokół parku geologicznie jest pozostałością polodowcową; kolejka przemierza rozległe lasy mijając po

drodze jeziora oraz teren po byłej kopalni węgla brunatnego. Przejażdżki kolejki odbywają się w Święta Wielkiej Nocy oraz we wszystkie weekendy od maja do października. Kolejka dysponuje trzema trasami: jedna prowadzi z Weißwasser do Kromlau- podróż po tym odcinku trwa 20 minut. W samym Kromlau czeka na naszą wizytę największy w Niemczech park rododendronów. Park ten powstał w 19 w., wzbogacany jest uroczymi ciekawostkami architektonicznymi, jakim m. i. jest most o nazwie Rakotzbrücke. Druga, dłuższa i ważniejsza trasa wiedzie do Bad Muskau. Uzdrowskiego słynie przede wszystkim z jego parku założonego w 1815 r. przez sławnego Księcia Pücklera. Jest on nota bene największym parkiem krajobrazowym w stylu angielskim, jaki powstał w Europie środkowej! Wpisano go na listę światowego dziedzictwa kultury UNESCO

w 2004 r.! Od roku 2012 przywrócony został do dawnej świetności także jego dawny zakład ogrodniczy, gdzie wzorując się na przykładzie Księcia Pücklera hodowane nawet są ananasy. Trzecia trasa kolejki prawie jeszcze jest nowką: uruchomiono ją dopiero w 2017 r. jako dodatkową atrakcję; jej stacją docelową jest podmiejska góra Schwerer Berg. Z tamtej wieży widokowej rozpościera się u naszych stóp precudna panorama na rozległe knieje w okolicach miasta Weißwasser. Numeracja stacji na mapie (str. 4/5): 41 - 43

Dalsze informacje Państwo znajdują pod linkiem:
www.saksonski-szlak-parowozow.pl
www.waldeisenbahn.de

© Waldeisenbahn Muskau GmbH

© Waldeisenbahn Muskau GmbH

© Christian Sacher

Kolej wąskotorowa Fichtelbergbahn © Tourismusverband Erzgebirge e.V./Rene Gaens

© Tourismusverband Erzgebirge e.V./Wolfgang Schmidt

W 16 w. zaczęto odkrywać w tutejszym regionie obszerne złoża rudy żelaza – stąd się bierze nazwa tutejszych gór – Rudawy. Górnictwo więc w tym regionie ma wieloletnią i bogatą tradycję; to ono przyczyniło się do powstania tu licznych miasteczek górniczych z okazałymi rynkami oraz mieszcząską zabudową naokoło. Dzięki świadomym tradycji mieszkańcom Rudaw tradycja górnictwa przetrwała do naszych czasów; namacalnie przekazywana ona jest w wielu muzealnych kopalniach. Czas adwentu i Bożego Narodzenia to najważniejszy okres całego roku: piramidy bożonarodzeniowe oraz odręcznie wytwarzane lukowate świeczniki drewniane (Schwibbögen) w magiczny sposób oświetlają okna prawie każdego domu i tworzą niepowtarzalną atmosferę. Nie bez powodu Rudawy nazywane są „Niemiecką Krainą

KULTURA PRZEMYSŁU – PRZEŻYWAĆ LOKALNE TRADYCJE ORAZ ATRAKCJE PRZYRODY ...

Regiony Chemnitz, Rudawy i Vogtland

Saksońskie Muzeum Kolejnictwa Chemnitz-Hilbersdorf © Ralph Kunz

Bożonarodzeniową”. Region Vogtland oznacza się jeszcze jednym rzadko spotykanym rzemiosłem: mowa jest o lutnictwie. Tradycja ta nam przybliżana jest w licznych warsztatach pokazowych, gdzie lutnicy na żywo pokazują, jak krok po kroku powstają skrzypce, gitary, mandoliny lub wiolonczele. Czy wędrowanie latem lub zimą jeżdżenie na nartach – wszyscy ci, którzy lubią aktywny wypoczynek, wychodzą tutaj z pewnością na swoje. Przebywając w tym regionie warto zajrzeć również do Chemnitz. Jest on niewątpliwie stolicą saksońskiego dziedzictwa przemysłu – nie dziwi nam wobec tego fakt, iż okres industrializacji zostawił tu po sobie niepoliczone ślady – stąd miasto często nazywane jest „saksońskim Manchesterem”. Oprócz relikwów z tego okresu Chemnitz także po Dreźnie i Lipsku jest ważnym ośrodkiem

kultury, który także potrafi zaskakiwać renomowanymi zbiorami sztuki oraz innymi ofertami kultury (przedstawienia teatralne lub koncerty). Także SAKSOŃSKI SZLAK PAROWOZÓW nie zawodzi w tym regionie oczekiwani pasjonatów kolei, bowiem do zwiedzania jest cały szereg innych ciekawych przygód kolejowych! Po pierwsze wita nas planowo kursująca kolej Fichtelbergbahn między Cranzahl i Oberwiesenthal. Po drugie zapraszają nas także pod parą muzealne kolejki wąskotorowe Preßnitztalbahn i kolejka Schönheide. – Te ostatnie kursują tylko w określonych dniach. Po trzecie parowozownie Chemnitz-Hilbersdorf i Schwarzenberg prezentują charakterystyczny dla Saksonii tabor oraz inne drogocenne ciekawostki. Szczególnym przeżyciem zawsze jest prze-

jazd „Saksońską rzeczą jak Koleją Panoramiczną” między Annaberg-Buchholz i Schwarzenberg; także zachwycić nas potrafią kolej linowa na zamek Augustusburg, podróż Wisentatalbahn lub kolejki parkowe w Chemnitz lub Plauen. Nie lada atrakcją zapewne jest najstarsza w Niemczech kolej linowa, która prowadzi na najwyższy szczyt w Saksonii Fichtelberg (1215 m npm.).

© GWE Chemnitzer Wirtschaftsförderungs- und Entwicklungsgesellschaft mbH

© TU Bergakademie Freiberg/Detlev Müller

© TVE/Gerhard Eisenschink

© TV Vogtland e.V./Christoph Beer

Partnerzy Saksońskiego Szlaku Parowozów

Przygody z parowozem

Parkeisenbahn Chemnitz / Kolej Parkowa Chemnitz

Zweckverband Sächsisches Industriemuseum, Industriemuseum Chemnitz / Związek celowy Saksońskie Muzeum Przemysłu

Straßenbahnmuseum Chemnitz / Muzeum Tramwajów Chemnitz

Sächsisches Eisenbahnmuseum Chemnitz-Hilbersdorf e.V. / Saksońskie Muzeum Kolejnictwa Chemnitz-Hilbersdorf

Eisenbahnfreunde Richard Hartmann e.V., Chemnitz / Stowarzyszenie Miłośników Kolei Richarda Hartmanna s.z.

Erzgebirgsbahn - DB RegioNetz GmbH / Kolej Rudawska – DB RegioNetz GmbH

MRB Mitteldeutsche Regiobahn / MRB Kolej Regionalna Środkowych Niemiec

Drahtseilbahn Augustusburg / Kolej linowa Augustusburg

EF Chemnitztal e.V. / Stowarzyszenie Miłośników Kolei Chemnitztal s. z. Clausnitz-Markersdorf

Erzbahn Schönborn-Dreiwerden e.V. / Kolej do wożenia rudy żelaza Schönborn- Dreiwerden s.z.

Modellbahnland Erzgebirge / Kraina Makiet Kolejowych Rudawy, Schönfeld-Wiesa

ExPRESSzugreisen / Podróże ExPRESSowe

Preßnitztalbahn - IG Preßnitztalbahn e.V., Jöhstadt / Stowarzyszenie Wspierające Kolejki Wąskotorowej Preßnitztalbahn

Fichtelbergbahn - SDG mbH / Kolej wąskotorowa Fichtelbergbahn

Fichtelberg Schwebebahn, Kurort Oberwiesenthal / Kolej Linowa Górę Fichtelberg

Sächsisches Schmalspurbahnmuseum / Saksońskie Muzeum Kolei Wąskotorowych Rittersgrün

Erzgebirgische Aussichtsbahn / Rudawska Kolej Panoramiczna

Eisenbahnverein Bahnhof Schlettau e.V. / Stowarzyszenie Stacja Muzealna Schlettau

Verein Sächsischer Eisenbahnfreunde e.V.- Eisenbahnmuseum Schwarzenberg / Stowarzyszenie Saksońskich Miłośników Kolei w Muzeum Kolejnictwa Schwarzenberg

Förderverein Historische Westsächsische Eisenbahnen e.V., Schönheide / Stowarzyszenie Wspierające miłośników Zachodniosaksońskiej Kolei Historycznej Schönheide

Museumsbahn Schönheide e.V. / Kolej Muzealna Schönheide

Eisenbahnnostalgie im Vogtland / Nostalgia kolejowa w Vogtland

Vogtländischer Eisenbahnverein Adorf e.V. / Stowarzyszenie Kolejowe Parowozownia Adorf

Förderverein Obervogtländische Eisenbahnen e.V. / Stowarzyszenie Wspierające Miłośników Kolei Górnej Części Obervogtländische Eisenbahn

Parkeisenbahn Syratl, Plauen / Kolejka Parkowa Syratl Plauen

Förderverein Wisentatalbahn e.V. / Stowarzyszenie Wspierające Wisentatalbahn s.z. Mühltröf

Eisenbahntradition Zwickau - Eisenbahnsammlung / Tradycja i Zbiory Kolejowe Zwickau

Förderverein Brückenbergbahn e.V. / Stowarzyszenie Wspierające Brückenbergbahn s.z.

www.parkeisenbahn-chemnitz.de

web.saechsisches-industriemuseum.com

www.straßenbahn-chemnitz.de

www.schauplatz-eisenbahn.de

www.schauplatz-eisenbahn.de

www.erbirgshahn.de

www.mitteldeutsche-regiobahn.de

<https://dsb.vms.de>

www.chemnitztalbahn.de

www.erbahn.org

www.modellbahnland-erbirge.de

www.pressnitztalbahn.com

www.pressnitztalbahn.de

www.fichtelbergbahn.de

www.fichtelberg-ski.de

www.schmalspurmuseum.de

www.erbirgische-aussichtsbahn.de

www.schlettau.de

www.vse-eisenbahnmuseum-schwarzenberg.de

www.fhwe.de

www.museumsbahn-schoenheide.de

www.eisenbahnnostalgie-vogtland.de

www.bwadorf.de

www.oveb.de

www.freizeitnlag-plauen.de

www.wisentatalbahn.de

www.brueckenbergbahn.de

Odkrywać region

Tourismusverband Erzgebirge e.V., Annaberg-Buchholz / Związek Turystyczny Rudawy Annaberg-Buchholz s.z.

Tourismusverband Vogtland e.V., Auerbach / Związek Turystyczny Vogtland Auerbach s.z.

Verkehrsverbund Vogtland GmbH / Celowy Związek Komunikacji Vogtland GmbH

Bürgerinitiative „Altes Bahnhofsviertel“ Eppendorf / Inicjatywa obywatelska „Stara Dzielnica Dworcowa“ Eppendorf

Klein-Erzgebirge, Oederan / Małe Rudawy Oederan

Tourist-Information Olbernhau / Informacja Turystyczna Olbernhau

Stadt Jöhstadt / Miasto Jöhstadt

Schauwerkstatt „Zum Wehrichkarzl“ HUSS Räucherkerzenherstellung, Sehmatal-Neudorf / Warsztat Pokazowy Świec Kadziłowych „Zum Wehrichkarzl“ HUSS, Sehmatal-Neudorf

Kurort Oberwiesenthal / Kurort Oberwiesenthal

Gemeinde Breitenbrunn / Gmina Breitenbrunn

Erzgebirgssafari (Jeep-Touren), Eibenstock / Safari samochodem terenowym po Rudawach

Gemeinde Schönheide / Gmina Schönheide

Gemeinde Steinberg / Gmina Steinberg

Gemeinde Muldenhammer / Gmina Muldehammer

VOB e. V., Arbeitskreis Mülsengrundbahn, Mülsen (VOB) / Stowarzyszenie lokalnej tradycji i kultury s.z., Mülsen (VOB)

Nocować i cieszyć się przyjemnym

Wolkensteiner Zughotel / Noclegi w wagonach kolejowych na terenie stacji Wolkenstein

Gasthof & Pension „Brettmühle“, Königswalde / Gospoda & Pensjonat „Brettmühle“, Königswalde

Gaststätte und Pension „Zum Türmer“, Annaberg-Buchholz / Gospoda i Penjonat „U Strażnika Wieży“, Annaberg-Buchholz

Pension „An der Erzgebirgsbahn“, Kurort Oberwiesenthal/OT Hammerunterwiesenthal / Pensjonat „Pod Ciuchcią Rudawską“ Kurort Oberwiesenthal, dzielnica Hammerunterwiesenthal

Eldus Resort Kurort Oberwiesenthal /

Hotel Wypoczynkowy przyjazny dla rodzin Eldus Resort, Oberwiesenthal

Hotel & Gasthof Zum Alten Brauhaus, Kurort Oberwiesenthal / Hotel& Gospoda Pod Starym Browarem, Kurort Oberwiesenthal

„Naturbaude Eschenhof“ / „Schronisko Przyrodnicze Eschenhof“, Kurort Oberwiesenthal

Ferienwohnung „Bahnhof Hammerbrücke“, Muldenhammer / Mieszkanie wakacyjne „Dworzec Hammerbrücke“, Muldenhammer

Gaststätte „Kuhbergbaude“, Netzschkau / Karczma „Kuhbergbaude“, Netzschkau

www.erbirge-tourismus.de/en

www.vogtland-tourismus.de/en

www.egronet.de

www.klein-erbirge.de

www.olbernhau.de

www.joehstadt.de

www.wehrichkarzl.de

www.oberwiesenthal.de

www.breitenbrunn-erbirge.de

www.erbirgssafari.de

www.gemeinde-schoenheide.de

www.gemeinde-steinberg.de

www.muldenhammer.com

www.muelsengrundbahn.de

www.wolkensteiner-zughotel.de

www.brettmuehle.com

www.zum-tuermer.eu

www.pension-erbirgshahn.de

www.eldus.de

www.hotel-zum-alten-brauhaus.de

www.naturbaude-eschenhof.de

www.schalterhalle.de

www.kuhberg-netzschkau.de

Rudawska Kolej Panoramiczna © Christian Sacher

© Thomas Poth

WSKRZESZONA JAKO KOLEJ MUZEALNA ...

Kolej wąskotorowa Preßnitztalbahn Steinbach – Jöhstadt

Kolej wąskotorowa między Wolkenstein i Jöhstadt uroczyscie została uruchomiona na Zielone Świątki 1892 r. Pociągi kolejki nieprzerwanie do roku 1984 r. kursowały do stacji docelowej Jöhstadt – cała trasa liczyła wtedy 24 km. Po zawieszeniu ruchu osobowego składy towarowe i zdawcze regularnie obsługiwały jeszcze odcinek między Wolkenstein i Niederschmiedeberg aż do 1986 r.; wtedy zawieszono ruch na kolejce, a później zdemontowano torowisko na całej jej długości. Wtedy każdy myślał, że sprawa kolejki – krajobrazowo jedna z najbardziej uroczych linii w Saksonii – ostatecznie została przesądzona. Członkowie założonego w 1990 r. stowarzyszenia IG Preßnitztalbahn w ramach czynu społecznego szybko zdążyli uporządkować i odrestaurować zrujnowaną parowozownię; przy czym przywrócili jej całkowitą techniczną

sprawność. Pod kątem ponownego uruchomienia także organizowano materiały budowlane, podkłady, szyny i odpowiedni tabor. Punktualnie na 100-letni jubileusz kolejki w 1992 r. ukończono pierwsze torowisko przed parowozownią Jöhstadt. Sukcesywnie kolegom udało się w 2000 r. tory przedłużyć do miejscowości Steinbach: tym samym kolej muzealna osiągnęła obecny kształt z łączną długością 8 km - czyli jedna trzecia pierwotnej długości (24 km). Dzisiejsza kolejka dysponuje czterema przystankami, a ruch co do kursującego taboru jest różnorodny, bowiem goszczą goszczą tu również pojazdy z innych kolejek. Przy tym warto zwracać uwagę na to, iż nie tylko sam tabor detalicznie odrestaurowano, ale i całą infrastrukturą naokoło przenosi nas do minionej od dawna epoki. Na stacjach kolejki restauracje oraz jedna kopalnia

pokazowa zapraszają Państwa, by się tu na dłużej zatrzymać. Równoległe do toru przebiega oznakowany szlak turystyczny – to piękna atrakcja dla wędrowców, rowerzystów oraz owszem miłośników kolei. Kolejka jeździ ponad 90 dni przez cały rok. Corocznym wydarzeniem szczytowym dla miłośników kolei są festyny dworcowe w, które zawsze się odbywają się w Zielone Świąta. Romantycznym i nastrojowym dla całej rodziny przeżyciem zapewne są przejazdy adwentowe oraz przejazdy na przełomie roku, kiedy w niepowtarzalny sposób przybliżany nam jest magia „Krainy Bożenarodzeniowej” Rudaw.

Numeracja stacji na mapie (str. 4/5): 59 – 62
Dalsze informacje Państwo znajdują pod linkiem:
www.saksonski-szlak-parowozow.pl
www.pressnitztalbahn.de

© Christian Sacher

© Christian Sacher

© Thomas Poth

© Christian Sacher

© SDG/Michael Findeisen

© Christian Sacher

© SDG/Sven Oettel

PAROWOZEM DO NAJWYŻEJ POŁOŻONEGO MIASTA W NIEMCZECH ...

Kolej wąskotorowa Fichtelbergbahn Cranzahl – Kurort Oberwiesenthal

Na południowym krańcu Saksonii niedaleko górnego miasta Annaberg-Buchholz w samym sercu Rudaw znajduje się Cranzahl. Spotykają się tu codziennie nowoczesne szynobusy i parowozy kolejki – styka się więc kolej wczorajsza z koleją naszych dni. Z Cranzahl parowozy planowo wyruszają w szlak do kurortu Oberwiesenthal – najwyżej położonego miasta w Niemczech. Najpierw trasa wspina się wzdłuż rzeczki Sehna pod górę mijając po drodze typowe dla Rudaw domy wiejskie. W Neudorf unoszą się gęste kłęby pary – tym razem od zup! Bowiem znajduje się w Neudorf takowe muzeum, gdzie warto, tylko od zup! Bowiem znajduje się tu Muzeum Zup (Suppenmuseum), gdzie warto się na chwilę zatrzymać, by zwłaszcza zimą się posilić gorącą zupą. Drugą atrakcją w Neudorf niewątpliwie jest manufaktura świec kadziłowych. Zaraz koło dworca na miejscu w

warsztacie pokazowym pana Jürgena Husa przedstawia się proces ich wytwarzania: Przy odrobinie umiejętności i odwagi, by ręce sobie pobrudzić, każdy samemu może majsterkować sobie taką świecę kadziłową. Pod tym kątem czasami organizowane są przejazdy tematyczne pod nazwą „Dampf-und Räuchertour” Z miejscowości Neudorf maszynista i palacz muszą z siebie dawać wszystko, bowiem tory cały czas wiodą mocno pod górę. Następny dworzec Vierenstrasse szczególnie dla wędrowców jest świetnym punktem wyjścia, by wybierać się na Fichtelberg, najwyższy szczyt w Saksonii (1215 m n.p.m.); stąd do pokonania mamy 500 m różnicy wysokości! Jedną jeszcze ciekawostką: Fichtelberg zresztą był najwyższym wzniesieniem na terenie byłego NRD. Masyw Fichtelberg otaczany jest rozległymi lasami rozpościerającymi się parę kilometrów naokoło. Krótco przed dworcem

docelowym Oberwiesenthal pociąg przekracza symbol kolejki Hüttenbachviadukt: mierzy on 110 m długości, a 23 m wysokości. Czy wyposażeni jesteśmy w plecaki lub w kije Nordic Walking, czy w rowery górskie lub sprzęt narciarski – przejeżdżka kolejką Fichtelbergbahn przez cały rok nas zaprasza do uprawiania aktywnego wypoczynku! By poznać okolice bliżej wybrać się można np. na spacer po ścieżce dydaktycznej równoległe do torowiska kolejki – jej nazwa to „Erlebnispfad Bimmelbahn”. Wystarczy kilka szalonych i karkołomnych zjazdów po stoku narciarskim, by powrót w ogrzewanych wagonach kolejki od razu podwójnie rozgrzewał nasze zmysły i serca ... Numeracja stacji na mapie (str. 4/5): 65 - 67 **Dalsze informacje Państwo znajdują pod linkiem:** www.saksonski-szlak-parowozow.pl www.fichtelbergbahn.de

Rudawska Kolej Panoramiczna © Christian Sacher

CIESZYĆ SIĘ PANORAMĄ RUDAW Z OKNA POCIĄGU ...

Przeżycia kolejowe w Zachodnich Rudawach i Vogtland

Kiedy w drugiej połowie 19 w. powstawać zaczęły w Saksonii pierwsze linie kolejowe, to zwłaszcza w górach ich budowa okazało się być nie lada wyzwaniem. Szczególna topografia terenu Rudaw znacznie utrudniała planowanie oraz wytyczenie nowych tras. Wymagało to niejednokrotnie wzniesienia skomplikowanych i monumentalnych budowli jak mosty, wiadukty, tunele oraz mury oporowe. Do 1880 r. uroczyscie uruchomiono liczny szereg linii bocznych; bieły one często daleko od większych miast po wiejskich obszarach. Stąd kwestią czasu tylko było uruchomienie górskiej kolei transwersalnej, która dodatkowo łączyć miała docelowe miejscowości istniejących już tras bocznych. Najprędzej się spodziewano zapotrzebowania na takową trasę między najważniejszymi miastami Rudaw Annaberg-Buchholz i Schwarzenberg. W 1889 r. datowane jest uroczyste uruchomienie linii, którą dziś nazywamy „Rudawska Koleją Panoramiczną”; prowadzi ona po grzbiecie Rudaw urzekając nasz wzrok precudnymi widokami. By technicznie móc dotrzeć do takiej wysokości, konieczne było wybudowanie długich zakrętów jak i wzniesienie wysokich mostów i wiaduk-

tów: pośród nich najslawniejszą konstrukcją niewątpliwie jest Wiadukt w Markersbach. Jest on wielokrotnie uwieczniany na zdjęciach i filmach miłośników kolei i jednocześnie rozpoznawalnym symbolem całej trasy. W określonych terminach organizowane są pociągi specjalne zarówno trakcją parową jak i spalinową; nieraz zdarzają się także imprezy historycznym wagonem silnikowym. Gorąco Państwu również polecamy odwiedzić Muzea Kolejowe, jakie znajdują się w Schwarzenberg lub Oberittersgrün: tu podziwiać możemy obszerną kolekcję pojazdów wąskotorowych. Ogólnie rzecz biorąc kolejki wąskotorowe znacznie przyczyniły się do powiększenia połączeń odległych regionów z pozostałym obszarem Saksonii. Najstarsza i najdłuższa kolej wąskotorowa Saksonii łączyła od 1881 r. zachodnią część Rudaw z miejscowościami Wilkau i Kirchberg. Po jej likwidacji w latach 70-tych odbudowano 20 lat później najładniejszy odcinek między Schönheide i Stützengrün – także tutaj roztaczają nam się fantastyczne widoki. Ważnym elementem historycznego zespołu stacji Schönheide Süd na trasie do Kirchberg jest przeładownia z nor-

malnego na wąski tor; przeładownia ta od niedawna została przywrócona do technicznej sprawności. Właśnie stąd latem startują normalnotorowe drezynki silnikowe, którymi przemierzać możemy dolinę rzeki Zwickauer Mulde; żartobliwie te drezynki nazywane są „Wernesgrüner Schienenexpress”. Ponad to na obszarze Vogtland Państwu oferowane są wycieczki historycznymi szynobusami, które stacjonują w muzealnej parowozowni Adorf. Szynobusy te spotykać także można na szlaku Wisentatabahn między Schönberg i Schleiz – tamte przejazdy odbywają się w określonych terminach.

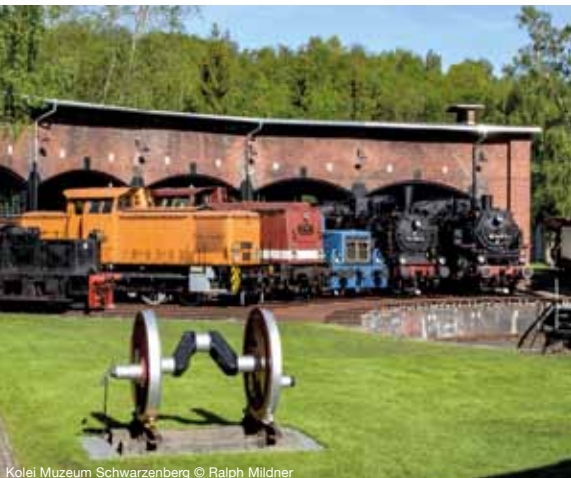
Dalsze informacje Państwo znajdują pod linkiem: www.saksonski-szlak-parowozow.pl www.erzgebirgische-aussichtsbahn.de www.eisenbahnmuseum-rittersgruen.de www.museumsbahn-schoenheide.de www.schienen-express.de – www.oveb.de www.wisentatabahn.de – www.bwadorf.de www.brueckenbergbahn.de

Stowarzyszenie Wspierające Historycznych Zachodniosaksońskich Kolei s.z. © H. Drosdeck

Kolej Muzealna Schönheide © Holger Drosdeck

Kolei Muzeum Schwarzenberg © Ralph Mildner

© Leipziger Messe/Tom Schulze

© Leipziger Messe/Tom Schulze

PRZEŻYCIA KOLEJOWE W MINIATURZE ...

Modele i makiety kolejowe

Oprócz licznych atrakcji, jakie SAKSOŃSKI SZLAK PAROWOZÓW Państwu oferuje, w oryginalne, istnieje spore grono partnerów zajmujących się modelarstwem kolejowym: są to producenci, handlarze oraz właściciele makiet kolejowych, którzy na pierwszym planie kładą nacisk na zgodne z oryginałem odwzorowywanie modeli. Zresztą większość pojazdów stacjonuje albo na jednej

linii SAKSONSKIEGO SZLAKU PAROWOZÓW albo w jednym z muzeów, gdzie pieczołowicie pielęgnowane one są przez miejscowe stowarzyszenia. Oryginalny wzór a na makiecie jego model – otóż to unaocznia nam podstawową zasadę modelarstwa kolejowego. W wielu różnych miejscach Saksonii podziwiać możemy istniejące skarby monumentalnych makiet, które bez

przesady nazywać można miniaturowym światem przeżyć kolejowych. Świetnym na to przykładem są m. i. Rudawska Kraina Makiet Kolejowych w Schönfeld-Wiesla lub też rozległa makietą ogrodowa Kolejowy Świat w Kurort Rathen. Warto na pewno także zawitać do Muzeum Publicznego Transportu i Komunikacji w Dreźnie, gdzie wystawiana jest duża makietą w skali 0; na równi prezentuje nam się Muzeum Makiet Kolejowych producenta TILLIG w Sebnitz. Ponad to producent Auhagen w Marienberg uzupełnia ofertę modeli lokomotyw i wagonów bogatym asortymentem budynków do makiet w różnych skali, który oglądać możemy w jego sklepie. Ogólnie rzecz biorąc wszystkie makiety i modele mają nas zachęcać do tego, byśmy odwiedzili oryginał na szlaku kolejowym – czyli w jego naturalnym otoczeniu. Lipskie Targi modell-hobby-spiel na początku października każdego roku są imprezą, która zapewnić ma wszystkim naszym partnerom zajmującym się modelarstwem kolejowym wspólną platformę do wymiany doświadczeń.

PRZEŻYWAĆ RÓŻNORODNOŚĆ SAKSONII ...

Touropreatorzy i partnerzy medialni SAKSOŃSKIEGO SZLAKU PAROWOZÓW

Stowarzyszenie Wspierające Parowozownię Dresden-Altstadt © Michael Sperl

Zestawiliśmy poniżej paru wyspecjalizowanych touropreatorów, którzy jako partnerzy SAKSOŃSKIEGO SZLAKU PAROWOZÓW oferują Państwu zarówno jednodniowe jak i parodniowe wycieczki do najważniejszych atrakcji Saksonii i nie tylko ...

AugustusTours, Dresden / Augustus Tours Drezno – podróże i przeżycia dla wymagających Eisenbahn-Romantik Reisen Maertens / Maertens Reisen – Romantyczne podróże Koleją ExPRESSzugreisen / Podróż ExPRESSowe
Nostalgiezugreisen Lipsia e.V. / Nostalgiczne podróże kolejowe Lipsia. z.s.
Flügelradtouristik e.V. / Turystyka Pod Wirmikiem Skrzydełkowym z.s. – Touropreator kolejowy Sachsenräume – Reise- & Veranstaltungsgesellschaft mbH / Touropreator i organizator imprez Schade-Tours Eisenbahntouristik / Schade Tours – Turystyka Kolejowa
Bahn Reise-Club Sachsen e. V. / Podróż kolejną oraz Turystyka Kolejowa z.s.

Partnerzy medialni oraz ideowa współpraca:

Alfred Simm, Löbau
Anwaltskanzlei Albert Pfeilsticker, Oschatz / Kancelaria Prawna Albert Pfeilsticker, Oschatz
Bundesverband Deutscher Eisenbahnfreunde e.V. / Związek Federalny Niemieckich Miłośników Kolei
Bildverlag Böttger GbR / Wydawnictwo fotografii artystycznych Böttger GbR, Witzschdorf
Messe modell-hobby-spiel, Leipzig / modele-hobby- zabawa, Lipsk – Targi partnerskie SAKSOŃSKIEGO SZLAKU PAROWOZÓW
edition bohemia, Goldkronach / wydawnictwo edition bohemia, Goldkronach
Media Logistik GmbH, Briefdienst Postmodern / Nowoczesne usługi pocztowe
Menschel Limo, Hainewalde / Lemoniada firmy Menschel, Hainewalde
SSB Medien, Zittau / SBB Wydział Wydawniczy SAKSOŃSKIEGO SZLAKU PAROWOZÓW, Żytawa
VGB Verlagsgruppe Bahn / VGB Grupa Wydawnicza Kolej, München
Verband Deutscher Museums- und Touristikbahnen e.V., Erlangen / Niemiecki Związek Kolei Muzealnych i Turystycznych z.s.

www.augustustours.de
www.eisenbahn-romantik-reisen.de
www.pressnitztalbahn.com
www.nostalgiezugreisen-lipsia.de
fluegelradtouristik.info
www.sachsen-traeume.de
www.schade-tours.de
www.bahn-erlebnisreise.de/bahnreise-club/

www.rechtsanwalt-pfeilsticker.de
www.bdef.de

www.boettger-bildverlag.de
www.modell-hobby-spiel.de

www.edition-bohemia.de
www.post-modern.de
www.menschel-limo.de
www.ssb-medien.de
www.vgbahn.de
www.vdmt.de

Żytawska Kolej Wąskotorowa © www.erik-gross.net

Wydawca:
SOEG mbH Projekt DAMPFBahn-ROUTE Sachsen
Bahnhofstraße 41 – 02763 Zittau
Dyrektor zarządzający: Ingo Neidhardt

Biuro i oficjalna siedziba:
SOEG mbH Projekt DAMPFBahn-ROUTE Sachsen
Am Alten Güterboden 4 – D-01445 Radebeul
E-Mail: info@dampfbahn-route.de
Web: www.dampfbahn-route.de / www.saksonski-szlak-parowozow.pl
facebook: www.facebook.com/dbrsachsen

Broszura została wydrukowana za pomocą dotacji
Wolnego Kraju Związkowego Saksonia w ramach
planu operacyjnego dla turystyki.

Dostępność bez barier aktualnie
sprawdzana – dalsze szczegóły pod adresem
www.saksonia.pl / www.sachsen-barrierefrei.de

Oferta turystyczna certyfikowana jako przyjazna dla rodzin
– dalsze szczegóły pod adresem www.saksonia.pl

Mapa: Dr.-Ing. Rolf Böhm, Ingenieurbüro für Kartographie, Kartographischer Verlag
Niederweg 5, 01814 Bad Schandau, www.boehmwanderkarten.de

Litografia i druk: Druckhaus Central, Niederdorfstraße 58, 01877 Bischofswerda/OT Rammenau

Spółka Saksońsko-Górnoluzyckiej Kolej (SOEG) jako wydawca oraz inicjator projektu oddała do rąk naszych gości niniejszą broszurę ze szczegółową informacją o partnerach Saksońskiego Szlaku Parowozów. Ta broszura jedynie służy informacji oraz promocji sprzedaży. Nieprawidłowe informacje lub nieswiadczone usługi danego przedstawionego tu partnera w żaden sposób nie obowiązują wydawcy tej broszury do jakichkolwiek odszkodowań. Równocześnie wydawca nie odpowiada za treści tekstów oraz zdjęć przedstawionych tutaj postronnych usługodawców..

Wszelkie prawa zastrzeżone, w tym szczególnie prawo powielania, rozpowszechniania i tłumaczenia. Żadna część broszury nie może zostać powielana w jakiegokolwiek formie (poprzez fotokopię, mikrofilm lub inną metodę) ani przetwarzana, kopiowana lub rozpowszechniana za pomocą systemów elektronicznych bez pisemnej zgody SOEG. Miejscem jurysdykcji jest Zittau.

Redakcja: Biuro DAMPFBahn-ROUTE Sachsen

Przekład: Björn Bollmann

Skład i grafika, projektowanie tytułu oraz edycja grafiki:
communications art | mario england - kurort jonsdorf
Web: www.communicationsart.de

Zdjęcie na okładce: Leśna Kolejka Muskau – autor zdjęcia: Christian Sacher

Kolej wąskotorowa Preßnitztalbahn © Christian Sacher

PRZENIEŚMY SIĘ DO ERY ŚWIETNOŚCI KOLEI PAROWEJ!

www.saksonski-szlak-parowozow.pl